

Miljøverndepartementet
Myntgata 2
Postboks 8013 Dep 0030
Norge
Att: Kari Strande

26.08.2012

Høring - rapport fra Statens kartverk om det offentlige kartgrunnlaget. Innhold, rutiner og ansvar.

Geomatikkbedriftene har mottatt ”**Rapport fra Statens kartverk om det offentlige kartgrunnlaget. Innhold, rutiner og ansvar**” til høring.

Geomatikkbedriftene representerer en rekke markedsaktører med høy og kontinuerlig oppdatert teknologisk kompetanse. Våre medlemsbedrifter er involvert i produksjonen og oppdateringen av det offentlige kartgrunnlaget. Videre er det offentlige kartgrunnlaget helt sentralt for løsningene og tjenestene våre medlemsbedrifter tilbyr i markedet. Et oppdatert og godt offentlig kartgrunnlag er viktig for våre muligheter til å levere og kontinuerlig videreutvikle samfunnsnyttige løsninger. Når vi lykkes med dette, lykkes vi også med å tilby gode, interessante og sikre arbeidsplasser.

Innholdet, rutinene og ansvaret for det offentlige kartgrunnlaget må vurderes i sammenheng med andre pågående prosesser om tilgangen til geografisk informasjon i Norge. Med geografisk informasjon mener vi både kartdata og eiendomsinformasjon (grunnbok- og matrikkelinformasjon). Geomatikkbedriftene jobber for bedre rammebetingelser og mener at rapporten gjennomgående burde ha vært mer søkende etter løsninger og aktiv deltagelse fra næringslivet. Næringslivets rolle og viktigheten av gode kommersielle tjenester på toppen av det offentlige kartgrunnlaget kommer ikke godt nok frem.

Innhold:

Vi er glade for at rapporten legger «*den brede definisjonen av det offentlige kartgrunnlaget til grunn i den videre utvikling på geodataområdet*». Flere og bedre kart vil øke nytteverdien av systemene vi leverer til våre kunder. En bredest mulig definisjon bidrar dessuten til utstrakt og effektiv utnyttelse av informasjonen langt utenfor våre fagområder. Det er naturlig å forvente at dette igjen vil øke behovet for oppdaterte og nøyaktige kart.

Under beskrivelsen av FKB-data i pkt 3.2 (side 14), burde det komme bedre frem at disse dataene er optimale for videre 3D modellering og detaljert prosjektering. Vi etterlyser en mer bevisst satsing for å nyttiggjøre det store potensialet som ligger i disse dataene. Et eksempel er bruken av det offentlige kartgrunnlaget innenfor BIM (BygningsInformasjonsModellering). BIM gir en rekke signifikante gevinster med utgangspunkt i samordnet digital dataflyt: bedre prosjekter, færre feil, bedre kommunikasjon og mer kvalifiserte avgjørelser er bare noen eksempler. Det offentlige kartgrunnlaget må bli tettere integrert og benyttet i disse viktige prosessene. Dette er av stor betydning for alle som jobber med kartdata og geografisk informasjon.

Geomatikkbedriftene støtter målet om «å etablere et regime for spesifikasjon og revisjon av innholdet i det offentlige kartgrunnlaget» (side 7). Behovet fremover blir ikke bare å få presentert en fargepalett til kartbruk, men også gode beskrivelser av de datasett og tjenester som blir tilbudt via netjtjenester («online»). Rapporten har rett i at kommunene m.fl. har behov for presisering rundt bruk og presentasjon av data. Det er stor variasjon i hvordan dette gjøres i dag.

Vi er enige i intensjonen bak punktet: «Det er ønskelig at leverandørene av de kartprogrammene som er mye brukt i kommunen, lager standard tilrettelegging for det offentlige kartgrunnlaget basert på standard presentasjonsregler» (side 22). Vi finner her grunn til å minne om at dokumentasjonen på ønsket presentasjon er svak/mangelfull og at det er større variasjon i kartgrunnlaget i kommunene enn det rapporten kan gi inntrykk av. Systemleverandørene kan ikke ha maler for alle tenkelige scenario. WMS-kart gir muligheten til å oppfylle dette punktet og vi støtter det som skrives om presentasjonsdata i avsnitt 5.2.4 (side 28).

Vi støtter fokuset på løsninger for og distribusjon av ledningsdata (side 16). Geomatikkbedriftene er involvert i flere relaterte pågående prosesser om ledningsdata. Overordnet vil vi oppfordre til en mer desentralisert tjenestearkitektur slik at fagfolkene som brenner for dette området får ta del i utbredelsen av «sine» data. Yrkesstolthet og fagkompetanse vil bidra til høy kvalitet på leverte data.

Vi gir vår fulle støtte til at det ikke bygges opp betalingsregimer for temadata (side 23). Det er her grunn til å minne om at vi ikke begrunner dette ut i fra at «dataene i utgangspunktet er gratis». Vårt utgangspunkt er derimot at kartdata er offentlige data som ikke burde ha fått unntak da Regjeringen skjerpet offentlighetsloven i 2010. Geomatikkbedriftene har tatt til ordet for en prismodell som er rasjonell og som legger til rette for å oppnå lovens formål om viderebruk av data og som ikke er til hinder for verdiøkning.

Rutiner:

Næringslivet kan i mye større grad bidra for å nå ut med en bred og velfungerende nasjonal infrastruktur for det offentlige kartgrunnlaget. «*Informasjon og veiledning mot programvareleverandører*» fremheves i rapporten som en «*forutsetning for bedret utnyttelse av det informasjonspotensialet som ligger i kunnskapsgrunnlaget «det offentlige kartgrunnlaget»*» (side 5). Likevel mener vi at Kartverket kan tjene mer ved å være enda mer aktive i å ta i bruk kompetansen og drivkreftene i næringslivet. Det er vårt syn at samfunnet og kommunene er bedre tjent med flere aktører enn det ensidige fokuset som nå rettes mot Kartverket som ansvarlig for den nasjonale tjenestearkitekturen.

Teknologiforum fremheves i rapporten (side 34) som sentral i videreutviklingen av det offentlige kartgrunnlaget. Vi er positive til denne arbeidsformen og deltar regelmessig med foredrag og innlegg på møter og seminarer i regi av Teknologiforum. Dette ønsker vi å fortsette med.

Når det gjelder rutiner for revisjon, så kunne den teknologiske utviklingen ha blitt viet noe større plass i rapporten. Det er positivt at rapporten (på side 34) konkluderer at det «*bør iverksettes konkrete tiltak for å fremme bruken av de data som allerede finnes*». En generell presisering av de teknologiske og kompetanserelaterte utfordringene vi står ovenfor kunne med fordel ha vært tatt inn i kapittel 8. Vi etterlyser ingen inngående teknisk beskrivelse, men en presisering av den rivende teknologiske utviklingen og behovet for konstant påfyll av kompetanse hadde etter vårt syn styrket rapporten.

Ansvar:

Kapittel 5.6 Datasett og tjenester med restriksjoner (side 30) er en større problemstilling som rapporten ikke går dypt inn i. Vurderingen av hva som er «*restriktive data*» varierer veldig fra kommune til kommune. For eksempel presenterer noen kommuner hele sitt VA-nett (uten filtere) på sine hjemmesider, mens andre kommuner ikke presenterer en eneste ledning. Rapporten presiserer at «*Dataeier selv har ansvar for å etablere rutiner for datanedlasting og eventuelle tjenester som oppfyller behovet for informasjonssikkerhet*». Det er viktig at problemstillingen rundt datasett og tjenester med restriksjoner ikke blir undervurdert. Vi ser et behov for bedre regelverk og retningslinjer på dette området.

Med vennlig hilsen

Øystein Halvorsen

Leder Geomatikkbedriftene